

Stanowisko nr 27/2015
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 12 lutego 2015 r.

**w sprawie Regulaminu stypendiów naukowych w projektach badawczych
prowadzonych przez Instytut Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk
im. Roberta Szewalskiego w Gdańsku**

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 stycznia 2015 roku (pismo DSW.6101.2.2014.PS), Regulaminu stypendiów naukowych w projektach badawczych prowadzonych przez Instytut Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk im. Roberta Szewalskiego w Gdańsku (zwanego dalej: Regulaminem), Rada Główna – stosownie do art. 21 ust.1 pkt 39 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 roku poz. 361, ze zm.), art. 45 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 572 ze zm.), oraz uchwały nr 240/2011 Rady Głównej, negatywnie opiniuje zasady Regulaminu.

Uzasadnienie:

Przedłożony Regulamin zawiera wady, uniemożliwiające wydanie pozytywnej opinii, które Rada Główna wskazała w stanowisku z dnia 15 stycznia 2015 roku, a w szczególności:

1. Wyjaśnienia wymaga czy środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu są pomocą otrzymaną w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146). W takim bowiem przypadku stypendia, o których mowa w Regulaminie są wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt. 137 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.
2. W §1 ust.1 Regulaminu mowa jest o projektach finansowanych lub współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej bez bliższego określenia o jakie środki chodzi, co uniemożliwia ocenę zasadności zastosowania wskazanego w pkt. 1 postanowień art. 21 ust.1 pkt. 137.
3. Stypendia przyznawane w ramach projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej, muszą być zgodne z zasadami realizacji każdego projektu. Treści przedłożonego Regulaminu nie pozwalają ocenić ani tego czy mamy do czynienia z projektami, które można zakwalifikować do art. 21. ust.1 pkt. 137) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ani tego czy są zgodne z tymi projektami (co nie należy do uprawnień Rady).
4. W Regulaminie brak kluczowych rozstrzygnięć odnośnie naukowego charakteru stypendiów związanych z projektami, a pomieszczono w nim jedynie określenie intencji przyznawania stypendiów (...ma na celu intensyfikację kształcenia w ramach studiów doktoranckich i rozwój naukowy doktorantów, poprzez udział [...] w prowadzeniu badań naukowych i prac badawczych...)

5. Przedłożony Regulamin nie spełnia wszystkich warunków określonych w Uchwale RGNiSW Nr 240/2011 w sprawie opiniowania zasad przyznawania innych stypendiów naukowych i za wyniki w nauce, o których mowa w art. 21 ust.1 pkt.39 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:
- a) w Regulaminie niejednoznacznie określa się rolę i obowiązki stypendysty. Raz mowa o czasie realizacji zadań w Projekcie (§3 ust.2) innym razem o zakresie badań naukowych przeznaczonych do wykonania przez doktoranta (§3 ust.2).
 - b) brak określenia czy wysokość stypendium w przedziale 1000-3000 zł dotyczy całego okresu, na który jest przyznane (do 24 miesięcy) czy innego okresu (np. miesiąc, semestr etc).
 - c) brak wskazania sposobu różnicowania wysokości stypendium w wyznaczonym przedziale, w powiązaniu z osiągnięciami stypendysty a odwołanie się jedynie do zakresu prac, bardziej odpowiada powiązaniu finansowania z wykonywaną pracą niż relację stypendialną. Wzmacnia to dodatkowo zapis w §4 ust.2 Regulaminu, w którym stwierdza się, że ogłoszenie o konkursie zawierać powinno opis zadań do wykonania przez doktoranta oraz okres realizacji a także klauzule jakie mają znaleźć się w umowie o stypendium (§7 ust.1).
 - d) niejasny jest zapis: „Ze środków jednego Projektu może być przyznane, co najwyżej 15 stypendiów niezależnie od [...] liczby osób, którym jej przyznano”. Obecna redakcja nie wyklucza sytuacji w której 1 osoba otrzyma 15 stypendiów.
 - e) regulamin powinien być kompletny w kwestii zasad decydujących o uzyskaniu stypendium. Warunku tego nie spełnia §4 ust.3 odsyłając w kwestii punktacji do ogłoszenia o konkursie, które w zasadniczy sposób mogą rzutować na wyniki i pozycję kandydata na liście rankingowej, o której mowa w § 5 ust. 2.
 - f) w Regulaminie nie określono sposobu i terminu lub terminów wypłaty danego rodzaju stypendium, odsyłając do umowy. Ten element powinien być uregulowany w sposób jednoznaczny w Regulaminie.
6. Przedłożony Regulamin zawiera regulacje, które rażąco odbiegają od standardów związanych z istotą stypendium (np. odszkodowania za szkodę poniesioną przez IMP PAN). Ponadto niejasne są okoliczności powodujące obowiązek zwrotu nienależnie pobranego stypendium, w szczególności ujęte w § 8 ust. 2 "odszkodowania za szkodę".
7. Przekazana dokumentacja nie zawiera załącznika, o którym mowa w §7 ust.1 regulaminu mimo iż Załącznik 1 stanowi integralną część Regulaminu, na co wskazuje § 7 ust. 1.
8. W 8 ust.2 Regulaminu znajduje się niewłaściwe odesłanie do §6 ust.2
9. § 5 Regulaminu może naruszać przepisy dotyczące ochrony danych osobowych.

Stanowisko otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

